

Lekcja 13

Andrzejki

1a. Losujemy wróżby! Nauczyciel przygotowuje wróżby z ostatniej strony lekcji. Dzieci losują po jednej kartce i głośno odczytują swoje wróżby. Jaką wróżbę chciałbyś / chciałybyś wylosować?

1b. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1. Czy wierzysz we wróżby?
2. Dlaczego ludzie sobie wróżą?
3. Czy lepiej jest wierzyć we wróżby, czy samemu decydować o swoim losie?

Dominik pisze...

2a. Proszę przeczytać wpis na blogu Dominika i odpowiedzieć na pytania.

29 XI /piątek/

Wyobraźcie sobie, że dzisiaj wieczorem byłem w szkole! Zorganizowaliśmy w klasie wieczór wróżenia, bo dziś są andrzejki. Zgodnie z tradycją w nocy z 29 na 30 listopada, czyli w wigilię świętego Andrzeja, można poznać swoją przyszłość. Kiedyś w tym święcie mogły brać udział tylko panny, bo wróżby dotyczyły ich przyszłych mężów. Myślę, że teraz jest ciekawiej, bo świętujemy wszyscy razem, a przepowiednie mówią o wszystkim, nie tylko o miłości. Oczywiście dzisiaj nikt tak naprawdę nie wierzy w te wróżby, a andrzejki są po prostu okazją do zabawy. Dlatego zorganizowaliśmy wieczór andrzejkowy w szkole. Było świetnie! Przynieśliśmy wosk, miskę z wodą i duży klucz. Każdy lał gorący wosk przez ucho klucza do zimnej wody. Z wosku wychodziły naprawdę dziwne kształty. Wymowaliśmy je z wody i patrzyliśmy, jak wyglądają ich cienie na ścianie – to były nasze wróżby. Mój cień wyglądał jak Afryka, więc pewnie w tym roku tam pojedę :)

A Wy wróżyliście sobie kiedyś? Co Wam wyszło? Sprawdziło się? Napiszcie koniecznie.

Dominik

 2b. Proszę odpowiedzieć na pytania.

0. Dlaczego dzieci z klasy Dominika przyszły wieczorem do szkoły?

Dzieci przyszły wieczorem do szkoły, ponieważ zorganizowały wieczór wróżb andrzejkowych

1. Kiedy obchodzone są andrzejki?

.....
.....

2. Kto dawniej mógł brać udział we wróżbach?

.....
.....

3. W jaki sposób dzieci sobie wróżyły?

.....
.....

4. Jaka była wróżba Dominika?

.....
.....

5. Czy Dominik pojedzie w tym roku do Afryki?

.....
.....

 3a. Proszę połączyć słowa z ich definicjami.

0. ludowy

A. być przekonanym, że coś jest prawdą

1. wierzyć

B. kontury przedmiotu

2. wróżba

C. związany z wiejską tradycją

3. wosk

D. z tego zrobiona jest świeca

4. kształt

E. ciemne odbicie oświetlonego przedmiotu

5. cień

F. przepowiednia

 3b. Proszę uzupełnić tekst wyrazami z ćwiczenia 3a.

Już niedługo będą andrzejki, czyli wieczór¹. Nikt nie²
w te wróżby, ale wszyscy chętnie bawią się w poznawanie przyszłości. Najpopularniejsze jest
wróżenie z³. Bardzo jesteśmy ciekawi, jaki⁴
będzie miał nasz wosk. Patrzymy na⁵ na ścianie i już wszystko wiemy
– to jakieś pudełko! A więc będziemy bogaci, bo to na pewno pudełko pełne pieniędzy.
Bardzo lubimy tę starą⁶ tradycję.

- 4a. Proszę posłuchać opowiadania, a następnie zaznaczyć, czy podane zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

	P	F
0 <i>Dziewczyny spotkały się w andrzejkowy wieczór.</i>	x	
1 Spotkanie odbyło się u Ewy.		
2 Ewa zjadła dużą pizzę.		
3 Julka lubi czytać.		
4 Z wróżby Karoliny wynikało, że kupi samochód.		
5 Mama Julki wywróżyła sobie nowy telefon.		
6 Dziewczyny kupiły Julce nową książkę i położyły ją na biurku.		
7 Dziewczyny poprosiły mamę o pizzę, bo były głodne.		
8 Tato Karoliny przyjedzie po nią do Julki.		

- 4b. Jak myślisz, co rozbawiło dziewczyny?

5. Proszę przeczytać wiersz i wstawić wyrazy podane w nawiasach w odpowiedniej formie.

Bogusław Michalec

Andrzejkowe wróżby

Będziemy wróżyć? Czemu nie!

Już błyszczą kocie oczy w *mroku* (mrok)⁰.

Wieczór andrzejek zdarza się

Raz jeden tylko w całym (rok)¹.

Woda gotowa, jest wosk już,

Cienie swój zaczynają teatr.

Na (ściana)² jak z za siedmiu mórz

Wielka wpływa karawela...

A może to jest chiński smok?

A może róża, proszę pana?

Już błyszczą w kocich oczach mrok

I przyszłość w (gwiazdy)³ jest schowana.

Za karawelą pędzi pies,

I koń z (wielbłąd)⁴ w parze bryka.

Jest kształt Europy, Azja jest,

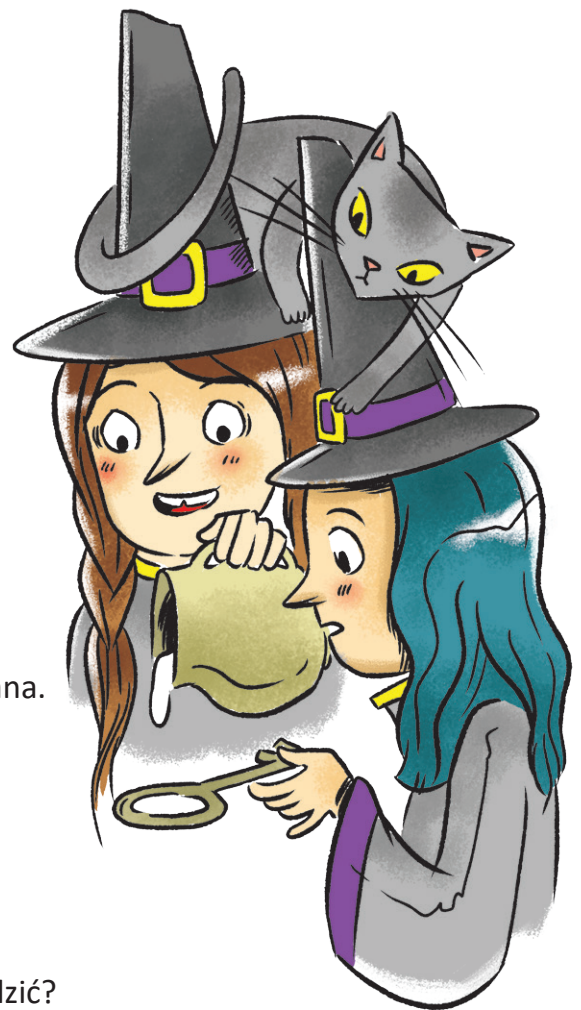
Jest pół Australii i Afryka.

Więc może zechce ze mną kto

Nad wyjaśnieniem (wróżby)⁵ się biedzić?

Wiedziałyby wszystko stary kot...

Lecz w oczach schował odpowiedzi.

<http://www.wiersze.co.pl/andrzejki>

6. Proszę przeczytać teksty, a następnie wybrać właściwą odpowiedź a, b lub c.

Andrzejkowe wróżby

Poza laniem wosku istnieje jeszcze wiele innych andrzejkowych zabaw i wróżb.

0. Bardzo ważne były sny. Uważano, że jeśli w andrzejkową noc przyśni się nam coś przyjemnego, będzie to oznaczać powodzenie przez cały rok. Dlatego też ludzie wierzyli, że trzeba przed spaniem spalić wielkanocną palmę, ponieważ jej dym da człowiekowi dobry sen.

0. Ten fragment mówi o tym, że dawniej wierzono, że w andrzejkową noc trzeba
a) myśleć o przyjemnych snach.
b) spalić wielkanocną palmę.
c) tańczyć całą noc.

1. Nieodłącznym elementem wieczoru wróżb było wróżenie z kart. As kier ♥ oznaczał spokojny i ciepły dom.

As karo ♦ zapowiadał dobrą wiadomość w sprawach miłości.

As trefl ♣ mówił o niespodziance w miłości.

As pik ♠ zapowiadał partnera, na którym można będzie polegać.

1. Ten fragment informuje nas o tym, że
a) wszystkie asy przynoszą szczęście w miłości.
b) tylko as może przynieść szczęście.
c) każdy z asów przepowiadał coś innego.

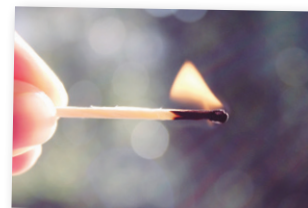

2. W wielu wróżbach pomagały zwierzęta, najczęściej psy. Młode dziewczyny stawały w kręgu i trzymały w rękach kawałki kiełbasy. Pierwsza, do której podszedł pies, miała najszybciej wyjść za mąż.

2. W tym fragmencie czytamy, że
a) psy przepowiadały przyszłość.
b) pies wyznaczał, która dziewczyna pierwsza znajdzie męża.
c) w andrzejki dziewczyny chętnie karmiły swoje psy.

3. Zebrani w pokoju zdejmowali buty, a następnie ustawiali je w rzędzie od najdalszego kąta w pokoju aż do drzwi. Osoba, której but jako pierwszy przekroczył próg, miała najszybciej założyć nową rodzinę.

3. Z tego fragmentu dowiadujemy się, że
a) ustawiając buty w rzędzie, wróżono, kto pierwszy wyjdzie za mąż / ożeni się.
b) buty pomagały wybrać żonę lub męża.
c) żeby wyjść za mąż lub się ożenić, należało zdjąć buty.

4. Aby poznać swoją przyszłość, należało zapalić dwie zapałki (nie była to zabawa dla dzieci) i pomyśleć sobie jakieś życzenie. Wierzono, że jeżeli zapałki palą się „ku sobie”, życzenie spełni się w ciągu roku, a jeśli nie, trzeba będzie dłużej poczekać na jego realizację.

4. W tym fragmencie czytamy o dawnej wierze, że
a) nie wolno bawić się zapałkami.
b) zapałki przynoszą szczęście.
c) zapałki „powiedzą” nam, czy nasze życzenie się spełni w ciągu roku.

5. Do dziś bardzo popularne jest wróżenie przy pomocy wyciętych z papieru serc. Na sercach piszemy imiona męskie (dla dziewcząt) i żeńskie (dla chłopców). Teraz czas na losowanie. Nasz przyszły mąż lub nasza przyszła żona będzie nosić wylosowane przez nas imię.

5. Ten fragment informuje nas o tym, że
- wycięte z papieru serce wskazuje najładniejsze imię.
 - wszystkie imiona zapisujemy na jednym sercu.
 - imię przyszłej żony lub męża odczytamy z papierowego serca, które wylosujemy.

Na podstawie: <https://gazetakrakowska.pl/wrozby-andrzejkowe-2019-wrozby-i-zabawy-na-andrzejkowy-wieczor-01-11/ar/c13-14504277>

 7. Proszę posłuchać piosenki i wypisać z niej słowa związane z andrzejkową zabawą.

Andrzejkowa zabawa

Woskowe figury po pokoju chodzą,
bo to dzisiaj wyjątkowy dzień.
Gaśnie światło, świece płoną
i za cieniem snuje się cień.

Ref.: Andrzejkowa zabawa,
andrzejkowy to bal.
Wosk się leje,
buty same chodzą,
istny szaf! (x 2)

Imiona wirują w głowach wszystkich dziewczyn,
każda dzisiaj pragnie poznać je.
Wróżba kluczem, odpowiedzią,
co w przyszłości wydarzy się.

Ref.: Andrzejkowa zabawa...

słowa, muzyka i wykonanie: Cezary Cezarz

0. *woskowe figury*
1.
2.
3.

PROJEKT

Zorganizujcie w klasie wróżby z laniem wosku (potrzebne wam będą: miska z zimną wodą, klucz z dużym uchem i świeczka). Opowiedzcie, co przedstawiają figury woskowe, które wam wyszły. Jak myślicie, co mówią o waszej przyszłości?

Wróżby do ćwiczenia 1a. Proszę skserować kartkę, rozciąć wróżby i przygotować do losowania w klasie.

Pojedziesz na wspaniałą wycieczkę.	Pojedziesz na wspaniałą wycieczkę.
Dostaniesz piękny prezent.	Dostaniesz piękny prezent.
Szczęście pomaga tym, którzy go szukają.	Szczęście pomaga tym, którzy go szukają.
Jeśli czegoś nie zrobisz na czas, to możesz mieć problemy.	Jeśli czegoś nie zrobisz na czas, to możesz mieć problemy.
Czeka Cię miła niespodzianka.	Czeka Cię miła niespodzianka.
Nie ma rzeczy niemożliwych.	Nie ma rzeczy niemożliwych.
Powiedz rodzicom o swoim marzeniu, może je spełnią.	Powiedz rodzicom o swoim marzeniu, może je spełnią.
Rozejrzyj się dookoła, masz wielu wspaniałych kolegów!	Rozejrzyj się dookoła, masz wielu wspaniałych kolegów!
Pamiętaj, marzenia się spełniają!	Pamiętaj, marzenia się spełniają!
Jeśli chcesz coś zmienić, po prostu zrób to!	Jeśli chcesz coś zmienić, po prostu zrób to!
Czeka Cię wiele miłych chwil.	Czeka Cię wiele miłych chwil.
Chwila jest krótka, ale możesz ją zatrzymać we wspomnieniach.	Chwila jest krótka, ale możesz ją zatrzymać we wspomnieniach.
Staraj się, a wkrótce zobaczysz rezultaty.	Staraj się, a wkrótce zobaczysz rezultaty.
Staraj się, aby innym było z Tobą dobrze.	Staraj się, aby innym było z Tobą dobrze.
Uśmiechaj się często, a świat będzie lepszy.	Uśmiechaj się często, a świat będzie lepszy.
Dostaniesz drugą szansę, jeśli dasz drugą szansę.	Dostaniesz drugą szansę, jeśli dasz drugą szansę.
Pomagaj tym, którzy tego potrzebują, kiedyś może Tobie pomogą.	Pomagaj tym, którzy tego potrzebują, kiedyś może Tobie pomogą.
Czeka Cię bardzo miła rozmowa.	Czeka Cię bardzo miła rozmowa.
Poznasz kilku wspaniałych kolegów.	Poznasz kilku wspaniałych kolegów.
Co masz zrobić dziś, zrób dziś!	Co masz zrobić dziś, zrób dziś!